

London-nyheter etc. 5. firs.

fredag, 23. mars 1945 Nr. 15

WESTFRONTEN: Den 3. armé har rykket gjennom Ludwigshafen. Jernbanebruene til Mannheim var sprengt da troppene nådde Rhinen. Denne armé har i løpet av de siste dager rømt 20 byer, i alt 4 500 befolkede steder i Tyskland. Harde kamper pågår i Neustadt a.H. Ellers er byene Kaiserslautern, Zweibrücken, Saarbrücken, og Worms i de allierte hender og kamper pågår inne i Mainz. Fra 14. mars til den 22. ble det talt opp 55 000 fanger og tyskerne har fått svært tap av utrustning og rullende materiell. Katastrofen innen det omringede området i Saar sammenlignes med situasjonen ved Falaise i fjor sommer. Veiene er fulle av alt slags materiell og kjøretøy, meget av det i brukbar stand.

I Remagen-bruhodet har den 1. armé utvidet sitt operasjonsområde. Siegburg øst for Bonn ligger under artilleriild. Amerik. holder 11 km. av sørbredden av elva Sieg.

Livlig patruljevirksomhet forekommer på begge sider av Rhinen i Ruhr-avsnittet. Hele tyngden av det taktiske flyvåpenet er satt inn mot jernbanemål og flyplasser bak de tyske linjer i nord. Montgomerys hovedkvarter har rettet en oppfordring til såvel de utenlandske industriarbeidere som til de tyske jernbanearbeidere i Ruhr om å forlate arbeidet da det betyr det rene selvmore å bli på arbeidsstedet.

LUFTFRONTEN: Berlin ble bombet 2 ganger natt til torsdag før 30. natt på rad. Hele onsdagen rettet tusenvis av all. fly angrep mot tyske flyplasser i Nordvesttyskland og Luftwaffe ble våført et tap på 50 fly hvorav 12 reaksjonsrevne jagerfly. Over 6000 innflyvninger ble foretaffet. Nøvær torsdagen fortsetter disse angrepene mot tyskernes flyplasser bak den nordlige delen av fronten. De heftige angrepene tyder på at store operasjoner forestår ved den nordlige del av Montgomerys kommandoområde.

10 tonns bomber ble kastet ned mot mål ved Weser nær Bremen av brit. Lancasterfly natt til torsdag. 1 Roc amerik. fly angrep anlegg i Plauen ved Leipzig onsdag. I tankfabrik var hovedmålet. Natt til onsdag angrep brit. Lancasters et oljeraffineri ved Bremen og et anlegg for synt. olje i Bokken sør for Leipzig. Dette anlegget var blitt reparert og skulle nettopp settes i gang igjen da det nye angrepet kom.

Italiastasjonerte fly angrep tirsdag tankfabrikker og oljeraffinerier i Østerrike samt jernbanemål i Norditalia og Jugoslavia. Angrepene mot jernbanemål i Østerrike, Ungarn og Norditalia ble gjentatt onsdag.

Den 15. tatt. luftstyrke kan oppvise stående resultater av sine raider bak den tyske front fra Karlsruhe opp til Nederland. Over 2 000 motorlastevogner, 634 jernbanevogner og over 400 lokomotiver er blitt ødelagt og 50 tyske fly ble satt ut av spillet mens de befant seg på bakken.

Tyske skip utenfor Norskekysten og i Skagerrak er blitt angrepet. 1 forsyningsskip og et eskorteskip ble senket.

Russiske fly har rettet kraftige angrep mot tyske transporter og troppesamlinger i Ungarn.

ØSTFRONTEN: Russerne har trengt fram til Frisches Haff og ytterligere innsnevret det smale området tyskerne har igjen i Østpreussen ved Königsberg. Den innsluttede tyske garnison forsøker ved å lage oversvømmelser å hindre russernes framrykning. Mellom Dan-

zig og Gdynia har russiske avdelinger trengt frem til noen få km. fra Østersjøen og ringen rundt Danzig er blitt sluttet tettere.

I Ungarn pågår det heftige kamper. Nærmeres enkeltheter om disse kamper foreligger ikke fra russisk side. Kommunikasjoner fra Østfronten har i det hele vært meget sparsumme de siste dagene.

Russiske fly og marinestridskrefter viser stor aktivitet for å hindre evakueringen sjø- og luftveien fra de omringede områder i øst. Flere tyske skip fullastet med flyktninger er blitt senket.

DANMARK: 30 brit. mosquitofly angrep onsdag middag Gestapos hovedkvarter i Shell-huset i København. Ingen nabohus ble rammet men Shell-huset ble totalt ødelagt og tyskerne hadde store tap. Umidelbart etter flyangrebet, som kom så overraskende at flyalarm ikke ble slatt før 4 bomber var fallt, foretok danske patrioster et driftig angrep mot Shell-husets ruin. Det lykkes dem å befri flere av gislene som satt i forvaring i øverste etasje. Noen av borbegislene ble dog drept av eksplosjoner. En hel del danske angivere befant seg i bygningen og tusenvis av viktige dokumenter brant opp. Brannen sprengte seg til nabohusene hvoreav 2 brant ned. 2 mosquitofly gikk tapt.

DET FJERNE ØSTEN: Filipinske patrioster og amerik. tropper har rømt Palau-øya for japane. På Mindanao er en flyplass blitt erobret. I en japansk konvoy ble 1 stort forsyningsskip og 2 jagere senket, 2 fors. skip ble skadet. I Burma rykker engelske og indiske tropper videre sørvest fra Mandalay mot ølje-kildene ved Irrawaddy.

ENGLAND: Churchill meddelte at av 6 mill. tonn lagrete levnetsmidler i Storbritannia skal nesten 2 mill. tonn fordeles til de befriede land. I vårt onsdagsnr. forekom det en feil i denne forbindelse.

UNRRA trenger 928 000 tonn levnetsmidler til det øyeblikkelige hjelpearbeid. Heraf leveres 58% fra England og det brit. Imperium og 42% fra U.S.A.

SVERIGE: Justisminister Bergquist har gjennatt forsikringen om at Sverige ikke vil bli noe tilfluktsted for krigsforflyktige etter krigen. Han tillater at Sverige heller ikke ville være tjent med å få denlags subjekter til landet.

TYSKLAND: Den tyske jordbruksminister holdt en tale i kringkastingen onsdag der han meddelte at de alliertes ødeleggelse av transportmidlene hadde kullkastet alle planer for det tyske folks ernæring. Han hadde gitt en forordning om at alt tvøk flørkra skal slaktes innen 1. april. Det tyske folk måtte nå ernære seg av poteter, sluttet han.

NORGE: Aftenposten har i de siste dager gjengitt utdrag fra den norske frie avis "Fritt Land" der det advares mot kommunistfarens etterbefrielsen. Fritt Land har dementert at denne artikkelen skriver seg fra avisen og hevder at Gestapo står bak denne nye "frie avis".

Hvis det i en fri avis står noe som passer alt for godt i tyskernes kram, skal man være på vakt og undersøke forholjet nærmere. Tyskernes sjøfelle metoder er legio.

A.T. I år våger ikke makthaverne å innkalte til sesjon for mannlige A.T., da de er klar over at guttene ikke vil møte. Istedet har de sendt ut sørpskjærer til de enkelte A.T.-gutter. A.T.-ledelsen hoper på denne måte å få samlet opplysninger som de ellers skaffer seg ved sesjon. Husk orren fra H.L. A.T. er rokka. Spørreskjemaene skal ikke besvares.

FREDEN.

Mange tenker og sier som så: Vi venter oss ikke noe større av freden, det blir bare indre usighet, strid og karrige kår. Tidligere under denne krigen vår troen på at freden og fremtiden skulle bringe lysere tider og lykkeligere kår, usvekket hos alle gode nordmenn. Vi trodde at kampen som vi hadde igjennom og som kalte på alle våre krefter, ville gi oss verdier som skulle reise landet og gi det en blomstring som vi ikke hadde sett maken til i vår historie. Samholdet som var skapt under kampens blodige alvor, solidariteten mellom alle landsmenn skulle få oss til å løfte i flokk så snart landet var fritt igjen. I dag er det mange som tviler på fremtiden. Noen fordi de vil være kloke - det er alltid noen som excellerer i pessimisme fordi pessimistene under tiden har rett. Andre fordi krigen har vært for lenge, de har tapt motet fordi påkjønningene er blitt for svære. Så glemmer de at de bare legger sten til byrden når de plager andre med sin skrepelighet.

Se på Hellas, sier de, Belgia og Frankrike. Det ene stedet borgerkrig, de andre stedene elendige matforhold og opprevne politiske tilstunder.

Dette er en farlig innstilling, og den er gal. Det er ingen andre enn oss selv som skal bygge landet, ingen andre enn oss selv som skal bestemme hvem som skal styre det. Det står til oss hvordan freden skal bli i Norge. Blir det strid og splið, så er det fordi vi selv krangler. - En ting er sikker: Uten tro og tillit kan vi ikke klare de tunga takene som venter oss. Legger vi på forhånd bort selvtilliten og troen på vårt land, da er det sikkert at mismots-profetene får rett. Troen løfter berg, heter det, men en mann uten tro på seg selv har aldri gjort noe stort. Ikke et folk heller.

Ingen må glemme at det er tyskerne som står bak når vi taper troen på vår egen fremtid. Fienden vet at han taper krigen, men han håper å seire tross nederlaget, fordi vi ikke har evne og vilje til å bygge opp igjen det han raser ned. Den som sører mistro til freden og framtiden gjør seg derfor uovervist til et redskap i fiendens hender.

Om vi så i fremtiden i et mørke rosenrødt skjørt for noen år siden og idag skjønner mere av vanskelighetene og problemene som venter oss, gir ikke det oss noen rett til å forstå i negativitet. Vi kan bare bebreide oss selv vår egen blindhet. Hvordan kunne vi vente at landet kunne komme igjennom en tid som denne uten å bli revet opp og sykt på mange måter? Bl.a. står vi overfor den enkle ting at landet er forarmet og flyndret, Norge er blitt et fattig land, og det tar tid før vi kan reise oss igjen av fattigdommen. Det betyr at mange må leve dårligere etter krigen enn de gjorde før, i alle fall en tid framover.

Det skru av på fordringene til livet er noe tilsvarende vanskelig for å gjøre. Noen har levet høyt under krigen, enkelte har til og med levet høyt på krigen. De må finne seg i karrige kår etterpå. Moralsk opplysing, sykdom, tapte manneskeliiv og opprevne menneskesinn er uundgåelige følger av krig og okkupasjon. Enda flere uunngåelige fordi vi har hatt like inn på livet en hamningsålzs, barbarisk fiende.

Alt dette volder vanskeligheter og problemer, skuffelser og nederlag. Men er det ikke nettopp for å vinne over vanskelighetene at vi har bruk for gnisten og viljen som har båret oss gjennom krigen? Hvis vi visste at Norge gikk rørlige, trygge tider innto, da var det vel ikke så farlig om vi manglet brennende tro og vilje til innsats. Da hadde ikke landet bruk for det. I dag vet vi at landet vårt går vanskelig vittighetsløs, barbarisk fiende.

Kanskje farligere tider i møte. Det er ikke våre alliertes skyld, ikke vår egen heller. Det er tyskerenes skyld. De har bragt ødeleggelser over vårt land og kaos over verden. Men skulle vi henge med hodene fordi om vi ikke at vårt land etter krigen trenger vår innsats mere enn vi ante? Det skulle være en dårlig lerdom å trekke av fem års krig for rett og frihet.

v v v

BELGIA.

Tiltross for at Belgias befrielse gikk meget hurtig og ødeleggelsene under selve befrielsen derfor ble relativt små, har allikevel okkupasjonen etterlatt dype spor i det belgiske samfunnsliv. 700 belgiere er blitt henrettet, 100 000 er blitt deportert og 750 000 soldater sitter som krigsfanger.

Den politiske krise, som varte flere måneder, ser ut til å være løst ved at regjeringen Pierlot er blitt avløst av ministeriet van Acker. Til å begynne med var det avsporingen og det langsomme oppgjør med samarbeidsfolke ne som særlig skapte misnøye med regjeringen, men etterhvert er det forsyningsproblemene som har trenget seg i forgrunnen og helt undergravet regjeringens på forhånd svake stilling hos de brude lag av befolkningen. At regjeringen når det gjelder forsyningene har stått overfor en nesten uløslig oppgave under den foreliggende militære situasjon, fremgar av at Belgias import av næringsmidler etter befrielsen bare har utgjort 1% av førkrigsbehovet (som var 2,5 mill. tonn i måneden). Von Rundstedts juleoffensiv romte da også i tillegg til dette nettopp områder som er av stor betydning for Belgias selvforsyning. Den strenge vinter har også vanskelig gjort de så forhånd medtatt simredselsmidler. Smørtildelingen er derfor nede i løp gr.gr.mnd., 3 gr. prdag! Det som imidlertid mere enn noe vakte forargelse var regjeringens makteløshet overfor svartebørstrafikken som blomstrar på alle områder. I denne forbindelse kan det nevnes at mangelen på social stabilitet og mangelen på respekt for offentlige påbud er kanskje levendelende.

Brenseleissituasjonen har vært prekær, mange har vært uten kull og vid under vinteren. Den allierte overkommando ble meget irritert over at forsyningsministeren forespillet en snarlig bedring samtidig som overkom. kunne meddele at 15000 tonn kull, halvparten av den civile kvote, var blitt levert til nattklubber, restauranger o.lign. De militære synsigheter skal derfor nå fåre kontroll med kulltransporten på veiene.

Tross alt det er befolkningens innstilling til de allierte meget god. Det er en sterk vilje til aktiv innsats under krigen og alle er klar over at krigens behov må ga foran alt, selv foran distribusjonen av mat til civile.

Det er derfor under meget vanskelige forhold tilsvarende Acker har overtatt regjeringsmakten. Han arbeidere som er nødvendige for krigen ville bli gjennomført, liksom ville den finansielle gjennomgang bli gjennomført med fast hånd. I denne forbindelse kan nevnes at forslaget til krigeskatt på 90 - 95% av formuer tjent under krigen ikke er blitt møtt med udeit begeistring. Dette var jo heller ikke å vente.

Som tidligere meldt var et av de første finansielle tiltak i Belgia etter befrielsen tvangsregjistrering av alle sedler. Av et seddelbaljøp på ca. 100 milliarder frcs. ble 20 milliarder registrert. De resterende 10 milliarder som nå er blitt ugyldige, er dels sedler fra fienderne som har ført med seg i store mengder, dels er det sedler som har tilhørt folk hvis samferdselskontroll ikke har vært så god at de ville forsøke å registrere dem.